

2607
vēst. iz.

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Sveempis Leo (1897-1975),
gleznotājs

Ķ-2607

vēsturiskā izziņa

Svemps Leo (1897 – 1975), – gleznotājs

Fonds nr. 2607

Fonda aprakstījums (vēsturiskā izziņa)

Fondraža nosaukums

Svemps Leo (1897 – 1975), –gleznotājs.

Biogrāfija

Leo Svemps dzimis 1897. gada 19. jūlijā Gulbenes rajona Beļavas pagasta „Vecbarānos” lauksaimnieka ģimenē. Mācījies Beļavas pagastskolā (1905 – 1909), Rīgas pareizticīgo garīgajā seminārā (1909 – 1917), kur vingrinājies svētbilžu glezniecībā. Studējis jurispudenci Maskavas universitātē (1917 – 1918), vienlaikus mācījies A. Boļšakova studijā, pēc tam Augstākajās mākslinieciiski tehniskajās darbnīcās pie I. Maškova (1918 – 1919). L. Svemps atgriezies Latvijā 1919. gadā. Viņš beidzis Latvijas Universitātes Juridisko fakultāti (1925), bijis sekretārs Rīgas apgabaltiesā, pārzinis Rīgas 12. Miertiesas iecirknī, zvērināta advokāta palīgs un zvērināts advokāts Rīgā. Paralēli advokāta darbam L. Svemps strādājis par pedagogu R. Sutas studijā, kā arī vadījis pats savu mākslas studiju (1941 – 1944). L. Svemps ilgus gadus strādājis Latvijas Valsts mākslas akadēmijā (LVMA), par pedagogu (1940 – 1941), Glezniecības un kompozīcijas katedras vadītāju (1944 – 1952; kur ieguvis profesora nosaukumu 1947. gadā), strādājis arī Keramikas katedrā no 1954. gada, bijis LVMA rektors (1961 – 1975). Bijis precējies ar Mildu Baumanī, viņu ģimenē izaudzināta meita Ināra.

20. gs. divdesmitajos gados L. Svemps iesaistās Rīgas mākslinieku grupā (no 1922), ir tās priekšsēdētājs (1938 – 1940). 1924. gadā bijis radošā ceļojumā uz Parīzi. Leo Svemps darbojies arī Latvijas tēlotājas mākslas vienībā, LPSR Tēlotājas mākslas arodbiedrībā. Viņš bijis aktīvs Mākslinieku savienības biedrs no 1940. gada, ieņēmis tajā vēlētus amatus, piem., bijis valdes priekšsēdētājs (1956 – 1960; 1965 – 1968). No 1956. gada L. Svemps bijis PSRS MS valdes loceklis.

L. Svempa gleznas pirmoreiz izstādē apskatāmas 1920. gadā, bijušas vairākas personālizstādes (1923., 1956., 1968). Viņa gleznas izstādītas ne tikai Rīgā, bet arī Maskavā un citur. L. Svempa piemiņas izstādes sarīkotas Rīgā (1977, 1987), Beļavā (1987). Mākslinieks gleznojis galvenokārt klusās dabas un ainavas, epizodiski portretus. Viņa gleznām raksturīga spoža krāsu palete, ekspresīvi izteiksmes līdzekļi.

L. Svemps saņēmis vairākus apbalvojumus: Kultūras fonda prēmiju (1932, 1936) un stipendiju (1924), Atzinības krustu (1938), LPSR Tautas mākslinieka nosaukumu (1957), PSRS Tautas mākslinieka nosaukumu (1963), Ļeņina ordeni (1971).

Leo Svemps miris 1975. gada 7. martā Rīgā, apbedīts Raiņa kapos.

Tiešais iegūšanas avots

Fonda nr. 2607 vienkāršoto aprakstu 1-v un 2-v dokumenti saņemti kā dāvinājums 2006. gadā no Jāņa Porieša.

Temats un saturs

Leo Svempa fondā galvenokārt ir fotogrāfijas par viņa radošo darbu un sadzīvi, ir arī biogrāfiskie, radošā, pedagoģiskā un jurista darba dokumenti, kā arī

sakrātie materiāli un sarakste par dažādiem jautājumiem.

Izvērtēšana

Nozīmīgāko fonda daļu veido fotogrāfijas, radošā un pedagoģiskā darba dokumenti, kā arī sarakste.

Komplektēšana

Nav ziņu par dokumentu papildinājuma iespējām.

Sistematizācija

Dokumenti saņemti nesakārtotā veidā. Pieņemšanas lietu ietvaros veiktās dokumentu ekspertīzes, sistematizācijas un aprakstīšanas laikā izveidoti divi apraksti. Aprakstā 1-v Leo Svempa dokumenti sistematizēti piecās sērijās un to robežās sakārtoti pēc hronoloģiski tematiskā principa:

- 1. Radošā, pedagoģiskā un jurista darba dokumenti,
- 2. Biogrāfiskie dokumenti,
- 3. Sarakste,
- 4. Saimnieciskie, sakrātie, dāvinātie dokumenti,
- 5. Fotomateriāli.

Aprakstā 2-v iekļautas divas L. Svempam dāvinātas grāmatas (ar dāvinājuma ierakstiem un autogrāfiem). Dokumentu ekspertīze, sistematizācija un aprakstīšana iesākta un pabeigta 2006. gada 4. ceturksnī.

Pieejamības noteikumi

Izmantošanas ierobežojumu nav.

Dokumentu valoda

Dokumenti galvenokārt ir latviešu valodā.

Fiziskais raksturojums

Dokumentu fiziskā saglabātība laba, atsevišķas radoša rakstura piezīmes, melnraksti u. c. dokumenti rakstīti uz sliktas kvalitātes papīra.

Fonda aprakstījumu
sastādīja vecākā eksperte

 / Laima Kļaviņa /

22. 12. 2006.

Latvijas Valsts arhīvs

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā numurētas 2 (divas)
ar cipariem un vārdiem _____ lapas,

tajā skaitā: litera lapas _____

numēracijā izlaistas lapas _____

un + _____ *ar cipariem* iekšējā apraksta lapas

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja _____

07.02.07.
datums

J. Jansone
amats

[Paraksts]
paraksts

J. Jansone
paraksta atšifrējums